

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΕΦ 7^ο

- ◉ Η εξελικτική ψυχολογία είναι ο κλάδος που μελετά τις αλλαγές που συμβαίνουν στον άνθρωπο σε όλη τη διάρκεια της ζωής του.
- ◉ Οι μελέτες αυτές παρουσιάζουν την εξέλιξη της νοημοσύνης, μνήμης, κίνητρων, προσωπικότητας.
- ◉ Οι τρόποι που μελετούμε σήμερα την εξέλιξη του ανθρώπου είναι η κλινική μελέτη, η παρατήρηση και το πείραμα
- ◉ Χρησιμοποιούνται 2 μέθοδοι : η συγχρονική και η διαχρονική

ΕΞΕΛΙΞΗ

- ◉ Η εξέλιξη είναι μια συστηματική αλλαγή που δεν γίνεται με τυχαίο τρόπο αλλά με τρόπο σταθερό, προοδευτικό , μόνιμο.
- ◉ Αφορά την αλλαγή που παρατηρούμε κατά τη διάρκεια της ζωής ενός ανθρώπου και όχι τις αλλαγές μεταξύ γενεών.
- ◉ Είναι μια διαδικασία μεταβολής που φέρνει στην επιφάνεια την αρνητική ή την θετική πλευρά της αλλαγής στη ζωή του ανθρώπου.
- ◉ Η εξέλιξη είναι συνύπαρξη και αλληλεπίδραση 2 παραγόντων.
Κληρονομικότητας και περιβάλλοντος

ΑΝΑΠΤΥΞΗ

- ⊙ Η έκφραση της θετικής πάντοτε μορφής εξέλιξης
- ⊙ Οι κυριότερες εκφάνσεις αναπτύξεις είναι οι ακόλουθες:
 - ✓ Η σωματική ανάπτυξη , που περιλαμβάνει τη φυσική αλλαγή του σώματος, αλλά και την κινητική εξέλιξη
 - ✓ Η γνωστική ανάπτυξη, που περιλαμβάνει τη σκέψη και τη γλώσσα
 - ✓ Η κοινωνικό- συναισθηματική ανάπτυξη που περιλαμβάνει την αλλαγή στην προσωπικότητα και τις σχέσεις με τους άλλους.

ΣΤΑΔΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- ◉ Προγεννητική ανάπτυξη (εμβρυική ζωή)
- ◉ Βρεφική ηλικία (έως 2 ετών)
- ◉ Νηπιακή και πρώτη παιδική ηλικία (έως 5 ετών)
- ◉ Κυρίως παιδική ηλικία (έως 11 ετών)
- ◉ Προεφηβική ηλικία(11-12 ετών)
- ◉ Εφηβική ηλικία (έως 20 ετών περίπου)
- ◉ Ηλικία ωριμότητας (έως 60-65 ετών)
- ◉ Ηλικία γηρατειών (70 ετών και μετα)

ΣΤΑΔΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

◉ ΒΡΕΦΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ: (έως 2 ετών)

- ✓ Ικανοποίηση βιολογικών αναγκών.
- ✓ Η κίνηση και η φυσιολογική εξέλιξη είναι αλματώδης.
- ✓ Γλωσσική εξέλιξη,
- ✓ τέλος 12-14 μηνά διατύπωση μιας λέξης-προτασης.
- ✓ Καθοριστική σχέση με την μάμα.

ΝΗΠΙΑΚΗ ΗΛΙΚΙΑ: (έως 5 ετών)

- ✓ Ευρύ λεξιλόγιο,
- ✓ Εγωκεντρικότητα,
- ✓ Πρώτες φιλίες στο νηπιαγωγείο.

ΣΤΑΔΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- ⊙ **ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ: (έως 11 ετών)**
 - ✓ Φοίτηση του παιδιού στο σχολείο,
 - ✓ Ανάληψη ρολών
 - ✓ Αύξηση μνήμης και γλωσσικής ικανότητας.
 - ✓ Δίνει λύσεις σε προβλήματα με ρεαλιστικό τρόπο.

- ⊙ **ΠΡΟΕΦΗΒΙΚΗ- ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ: (11-20ετων)**
 - ✓ Γενετήσια ωριμότητα
 - ✓ Ορμονική αναστάτωση.
 - ✓ Υιοθέτηση σεξουαλικής ταυτότητας .
 - ✓ Σύγκρουση με το κατεστημένο
 - ✓ Κατάκτηση αφηρημένης σκέψης
 - ✓ Στροφή κοινωνικής ζωής προς συνομηλίκους.
 - ✓ Αποφάσεις για επαγγελματική πορεία

ΣΤΑΔΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

◉ Ωριμότητα (έως 21-65 ετών)

- ✓ Ανομοιογένεια
- ✓ 40 ετών. Μείωση μνημονικής ικανότητας
- ✓ Αύξηση γλωσσικής γνώσης
- ✓ Δημιουργία οικογενείας
- ✓ Καριέρα επαγγελματική ζωή
- ✓ Αποχώρηση από το επάγγελμα

ΣΤΑΔΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- ⦿ **ΓΕΡΟΝΤΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ (70 ΕΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ)**
- ✓ Μείωση σωματικής δύναμης και αντοχής
- ✓ Ασθένειες
- ✓ Μείωση κοινωνικής ζωής
- ✓ Απομόνωση
- ✓ Ενασχόληση με θέματα θανάτου

ΩΡΙΜΑΣΗ-ΜΑΘΗΣΗ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- ◉ **ΩΡΙΜΑΣΗ:** πρόκειται για τις κληρονομικές καταβολές μας , που καθορίζουν το γενικό πλάνο για την πορεία της ανάπτυξης μας.

Αφορά τα γενετικά χαρακτηριστικά, τα γονίδια και τα χρωμοσώματα.

Καθοριστικός παράγοντας ανάπτυξης για τους φυσιοκράτες.

- ◉ Η ανάπτυξη λόγω ωρίμανσης είναι φανερή στις βιοσωματικές αλλαγές, δηλ :
 - ✓ Στις διαδικασίες όπως η ετοιμότητα για δομή κύτταρων, κίνηση, γονιμότητα
 - ✓ Στις αυτόματες εσωτερικές μεταβολές , όπως έκκριση ορμονών
 - ✓ Στην ωρίμανση οργανικών και νευροκινητικών παραγόντων, ώστε να υπάρχει ετοιμότητα για απόκτηση ικανοτήτων , όπως η ομιλία
 - ✓ Στην ύπαρξη κρίσιμων φάσεων
 - ✓ Στην ανάπτυξη και τελειοποίηση των οργάνων του νευρικού συστήματος, των αισθητήριων οργάνων, των μυών κτλ

ΩΡΙΜΑΣΗ-ΜΑΘΗΣΗ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- **ΜΑΘΗΣΗ:** Είναι η διαδικασία που αφορά την άσκηση και την ατομική προσπάθεια, σε αντίθεση με την ωρίμανση, που είναι αποτέλεσμα επιδράσεων του περιβάλλοντος.

Αναφέρεται στην κοινωνικοπολιτισμική διαδικασία ανάπτυξης , που χρειάζεται άσκηση και ατομική προσπάθεια και είναι εξαρτημένη από τις επιδράσεις του περιβάλλοντος.

Κατά τους περιβαλλοντιστές είναι ο μοναδικός παράγοντας ανάπτυξης.

Η σχέση μεταξύ των 2 παραγόντων είναι δυναμική.